

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

Atkāpšanās procedūra

20.12.2024.

2024.gada 28.maija Ministru kabineta noteikumu Nr. 307 "[Akcīzes preču elektronisko administratīvo dokumentu aprites un kontroles kārtība](#)" VIII. nodaļā ir noteikta Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēmas (EMCS) Atkāpšanās procedūra.

Ja persona* atbilstoši savām iespējām ir novērsusi šķēršļus, kas kavē tai izpildīt savas saistības attiecībā uz EMCS lietošanu, tad tā atkāpšanās procedūru piemēro un alternatīvo papīra dokumentu (turpmāk – alternatīvais dokuments) **iesniedz** Valsts ieņēmumu dienestā gadījumā, ja:

- EMCS nav pieejama un līdz tās darbības atjaunošanai nav iespējams atlikt akcīzes preču nosūtīšanu, piegādes vietas maiņu vai saņemšanas apliecinājuma iesniegšanu;
- no EMCS Komersantu lietojuma moduļa (KLM) lietotāja neatkarīgu iemeslu dēļ:
 - nav iespējams iesniegt kādu no ziņojumiem;
 - nav iespējams saņemt attiecīgu atbildes ziņojumu, ka elektroniskais administratīvais dokuments (e-AD) vai elektroniskais vienkāršotais administratīvais dokuments (e-SAD) ir akceptēts;
 - iesniegtā ziņojuma noraidījums ir pretrunā ar Regulā (ES) Nr. [2022/1636](#) noteikto iesniedzamās informācijas saturu vai iesniegšanas kārtību.

*apstiprināts noliktavas turētājs, reģistrēts nosūtītājs, sertificēts nosūtītājs un īslaicīgi sertificēts nosūtītājs **var uzsākt** akcīzes preču **nosūtīšanu** un **piegādes vietas maiņu**

*apstiprināts noliktavas turētājs, reģistrēts saņēmējs, īslaicīgi reģistrēts saņēmējs, sertificēts saņēmējs un īslaicīgi sertificēts saņēmējs **var uzsākt** akcīzes preču **saņemšanu**

! Svarīgi zināt: alternatīvajam dokumentam jābūt noformētam saskaņā ar Regulas (ES) Nr. [2022/1636](#) 9. pantu, kas nozīmē, ka tajā jābūt norādītai visai informācijai, kas noteikta minētās regulas **1. pielikuma 1. tabulā, 3. tabulā vai 6. tabulā**, kā arī visiem datu elementiem jābūt identificētiem ar tādiem pašiem numuriem, kā minētajās

tabulās. Tajā nedrīkst būt labojumi (svītrojumi, pārrakstīšana pāri esošam tekstam u.c.).

Alternatīvā dokumenta uzbūve un saturs

E-AD/e-SAD izdrukā ir izvietota visa e-AD/e-SAD informācija un saņemšanas apliecinājuma informācija vienā A4 lapas pusē. Veidlapas ir pieejamas Valsts ieņēmumu dienesta [tīmekļvietnē](#), kā arī ziņojumu projektus (LV815, LV818 un LV813) ir iespējams saglabāt un izdrukāt no EMCS KLM.

Veidlapās informācija ir **sagrupēta datu grupās** atbilstoši Regulas (ES) Nr. [2022/1636](#) I pielikuma tabulu struktūrai:

- **datu grupas** ir atdalītas ar treknām līnijām un tās sastāv no datu elementiem, kuri ir atdalīti ar tievām līnijām. Datu grupas un tajās esošie datu elementi ir numurēti atbilstoši numerācijai, kāda ir minētās regulas I pielikuma tabulās;

- **datu elementiem** ir numuri, kas sastāv **no skaitļa un burta**, kas atbilst minētās regulas I pielikuma tabulu A un B kolonnā esošajiem datu grupu un datu elementu numuriem, piemēram „2a”;

- tā kā atsevišķas ailes ir par mazu, lai tajās varētu norādīt pilnu datu elementa nosaukumu, katras veidlapas otrā pusē ir datu grupu un datu elementu nosaukumi latviešu un angļu valodā.

- E-AD/e-SAD **pamatinformācijas norādīšanai** paredzētās ailes ir **uz balta fona**;

- **saņemšanas apliecinājumam** paredzētās ailes ir **uz tumši pelēka fona**;

- informācijai, kas ir **kopīga** e-AD/e-SAD un saņemšanas apliecinājuma ziņojumam, tiek lietotas kopīgas ailes. Tām ir **vidēji pelēks fons** un dubulta numerācija.

Piemēram, aile ar numuru „1d/2a” ir ARC, kas e-AD vai e-SAD ir ailē „1d”, bet saņemšanas apliecinājumā „2a”.

Alternatīvā dokumenta izmantošanas nosacījumi

Lai aizpildītu alternatīvā dokumenta ailes, jāizmanto Regulas (ES) Nr. [2022/1636](#) I pielikumā esošās tabulas un katram datu elementam jānorāda tā informācija, kas minēta tabulu F kolonnā (kur paredzēti kodi, jālieto kodi nevis teksts).

Lietojot alternatīvos dokumentus, veidlapā jāatzīmē (izmantojot zīmi „X” vai „V”) lauku, kas atrodas lapas kreisajā augšējā stūrī pretī attiecīgam ziņojuma kodam:

- IE801 - preču nosūtīšanas gadījumā;
- IE813 - piegādes vietas maiņas gadījumā;
- IE818 - preču saņemšanas gadījumā;

Ja e-AD/e-SAD ir vairākas preces, jāizmanto preču saraksta veidlapa. Vienā A4 preču saraksta veidlapā ir iespējams norādīt informāciju par trim precēm, kā arī ir iespējams norādīt par katru preci saņemšanas apliecinājumā paredzēto informāciju (ir iespējams norādīt neatbilstības, kā arī atteikto preču daudzumu).

Akcīzes preces jāpārvieta **kopā** ar alternatīvo dokumentu. Ja EMCS nepieejamības laikā **veic piegādes vietas maiņu**, piegādes vietas maiņas ziņojuma e-AD/e-SAD alternatīvā dokumenta kopija ir jānogādā kravu pavadošai personai. Alternatīvajam dokumentam obligāti jābūt parakstītam.

Alternatīvā dokumenta iesniegšanas veidi

Alternatīvā dokumenta kopiju jāiesniedz Valsts ieņēmumu dienestā **pirms** akcīzes preču nosūtīšanas vai piegādes vietas maiņas, bet akcīzes preču saņemšanas gadījumā **piecu darbdienu laikā** no akcīzes preču piegādes dienas.

- nosūtot EMCS palīdzības dienestam emcs.helpdesk@vid.gov.lv e-pastu un pievienojot alternatīvo dokumentu kā failu, kas parakstīts ar drošu elektronisko parakstu;
- iesniedzot jebkurā Valsts ieņēmumu dienesta struktūrvienībā (vai muitas kontrolpunktā), saņemot uz alternatīvā dokumenta atzīmi par tā saņemšanu.
- iesniedzot kā nestrukturētu dokumentu Elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS).

! Svarīgi zināt: Tiklīdz iespējams, **bet ne vēlāk kā** nākamajā darbdienu pēc EMCS darbības atjaunošanas, attiecīgais **ziņojums jāiesniedz EMCS**. Minētais ziņojums pēc tā apstiprināšanas aizstāj alternatīvo dokumentu.

Apstiprināts noliktavas turētājs, reģistrēts nosūtītājs, sertificēts nosūtītājs, īslaicīgi sertificēts nosūtītājs, reģistrēts saņēmējs, īslaicīgi reģistrēts saņēmējs, sertificēts saņēmējs un īslaicīgi sertificēts saņēmējs alternatīvā dokumenta kopiju glabā savā grāmatvedības uzskaitē.

Jautājumu un neskaidrību gadījumā, aicinām vērsties EMCS palīdzības dienestā (EMCS.helpdesk@vid.gov.lv, tālr.: 67120128; 67120123).

Valsts ieņēmumu dienests

Materiāls sagatavots: 20.12.2024.

Materiāls pēdējo reizi aktualizēts: 20.12.2024.

Atsauksmes par materiāla kvalitāti vai priekšlikumus tā uzlabojumiem priecāsimies saņemt [Elektroniskās deklarēšanas sistēmas](#) sadaļā "Sarakste ar VID"